

Broj predmeta: 05-001228/21
Broj akta: 01.1-1413EK-0002/21
Datum, 31.12.2021. godine
Mjesto, Brčko

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj: 22/18 – prečišćeni tekst, 49/18, 8/19, 10/19 i 32/19), a u skladu s članom 53. stavovi (1) i (2) Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 9/14, 37/15, 48/16, 9/17, 50/18, 14/19, 15/19, 24//20, 41/20 i 2/21) gradonačelnik, na prijedlog Komisije za polaganje ispita u organima javne uprave,
d o n o s i

O D L U K U

O ISPITU ZA RAD U ORGANIMA JAVNE UPRAVE

PRVI DIO – OSNOVNE ODREDBE

Član 1. **(Predmet)**

Ovom odlukom utvrđuje se program i sadržaj ispita za rad u organima javne uprave (u daljnjem tekstu: ispit), način polaganja ispita, visina naknade, imenovanje, sastav i stručne kvalifikacije Komisije za polaganje ispita za rad u organima uprave (u daljnjem tekstu: Komisija), kao i druga pitanja od značaja za polaganje ispita za rad u organima javne uprave.

DRUGI DIO – PROGRAM I SADRŽAJ ISPITA ZA RAD U ORGANIMA JAVNE UPRAVE I POLAGANJE ISPITA

Član 2. **(Program ispita za rad u organima javne uprave)**

- (1) Programom ispita se utvrđuje gradivo, pravni izvori i pravna literatura za sve predmete iz kojih zaposleni, pripravnici i druga lica (u daljnjem tekstu: kandidati) s visokom, višom i srednjom stručnom spremom polažu ispit za rad u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.
- (2) Program ispita, odnosno sadržaj, gradivo, pravni izvori i literatura čine sastavni dio ove odluke (Aneks I).

Član 3. **(Kandidati za polaganje ispita)**

Kandidati koji imaju radno iskustvo u struci mogu polagati ispit ukoliko su nakon stečene visoke stručne spreme radili u struci najmanje jednu godinu, odnosno stečene više stručne spreme najmanje devet mjeseci, a nakon stečene srednje stručne spreme najmanje šest mjeseci.

Član 4.
(Oblasti polaganja ispita)

- (1) Kandidati polažu ispit iz oblasti:
- a) s visokom i višom stručnom spremom:
 - 1) osnova ustavnog uređenja i evropskih integracija,
 - 2) upravnih sistema,
 - 3) upravnog postupka i upravnog spora,
 - 4) radnih odnosa i radnih odnosa u javnoj upravi,
 - 5) kancelarijskog poslovanja;
 - b) sa srednjom stručnom spremom:
 - 1) osnova ustavnog uređenja i upravnih sistema,
 - 2) osnova upravnog postupka, osnova radnih odnosa i radnih odnosa u javnoj upravi,
 - 3) kancelarijskog poslovanja.

Član 5.
(Postupak za polaganje ispita)

- (1) Kandidati podnose zahtjev za polaganje ispita, uz koji prilažu dokaze o stručnoj spremi i radnom iskustvu u struci.
- (2) Kao dokaz stručne spreme prilaže se:
- a) diploma,
 - b) rješenje o nostrifikaciji diplome,
 - c) uvjerenje s rokom važenja do izdavanja diplome i
 - d) svjedočanstvo.
- (3) Kao dokaz potrebnog iskustva u struci prilaže se:
- a) uvjerenje ili potvrda koju izdaje poslodavac,
 - b) ugovor o volontiranju ili potvrda/uvjerenje poslodavca o obavljenom volonterskom radu i potvrda o uplaćenim obavezama poslodavca za osiguranje volontera u slučaju povrede na radu ili profesionalnog oboljenja ili potvrda advokatske komore o obavljenom volonterskom stažu u advokatskoj praksi, ukoliko zakonom nije propisana obaveza uplate poslodavca za osiguranje volontera, izuzev ako je radno iskustvo stečeno u pravosudnim institucijama i organima javne uprave.
- (4) Dokumenti navedeni u stavovima (2) i (3) ovog člana moraju da sadrže podatke o stručnoj spremi, vrsti posla i periodu angažovanja, i dostavljaju se u originalu ili ovjerenoj kopiji.
- (5) Rješenje o odobravanju polaganja ispita donosi predsjednik Komisije.

Član 6.
(Vrijeme i mjesto polaganja ispita)

- (1) Na osnovu rješenja kojim je kandidatu odobreno polaganje ispita sekretar Komisije, uz usmenu saglasnost predsjednika Komisije, određuje vrijeme kada će kandidat polagati ispit.
- (2) O vremenu i mjestu polaganja ispita kandidat će biti obaviješten putem zvanične web stranice Vlade Brčko distrikta BiH, odnosno usmeno, telefonskim putem ili putem e-maila.
- (3) Kandidatu se uručuje pismeno obavještenje prije pristupanja polaganju ispita u slučaju kada se kandidat obavještava usmeno, telefonskim putem ili putem e-maila
- (4) Istovremeno, kandidat će biti obaviješten o obavezi da prije polaganja ispita dostavi dokaz o uplaćenju naknadi.

Član 7.
(Komisija za polaganje ispita)

- (1) Komisija za polaganje ispita sastoji se od 10 ispitivača i 2 sekretara – administratora.
- (2) Gradonačelnik imenuje ispitivače za pojedine oblasti i sekretare – administratore, na mandat od četiri godine.
- (3) Ispitivač može biti državni službenik koji ima VSS stručnu spremu, VII/1 koeficijent obrazovanja, minimalno 240 ECTS bodova i najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima iz oblasti za koju se imenuje.
- (4) Ispitivači iz oblasti Zakona o upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima istovremeno obavljaju poslove predsjednika Komisije za svaki termin održavanja ispita.
- (5) Odluku o imenovanju ispitivača donosi gradonačelnik, u roku od 7 dana od dana donošenja ove odluke.

Član 8.
(Rad Komisije)

- (1) Komisija za polaganje ispita radi u sastavu od pet ispitivača.
- (2) Zastupljenost ispitivača u radu Komisije je ravnomjerna, uz poštovanje sistema rotacije i objektivnih razloga.

Član 9.
(Sekretar Komisije)

- (1) Sekretar – administrator Komisije dužan je da:
 - a) vrši raspored kandidata i ispitivača za svaki ispitni rok,
 - b) utvrdi identitet kandidata,
 - c) utvrdi da li je izvršena uplata naknade za polaganje ispita,
 - d) upozna kandidata koji je pristupio polaganju ispita s njegovim pravima i obavezama za vrijeme trajanja ispita,
 - e) upozna kandidata s načinom ponašanja za vrijeme pisanog dijela ispita,
 - f) upozna kandidata s mogućnošću korištenja zakonskih i podzakonskih propisa za vrijeme polaganja pisanog dijela ispita,
 - g) uruči tekst pisanog zadatka koji je odredio ispitivač,
 - h) prisustvuje usmenom dijelu ispita,
 - i) administrativno-tehnički obradi zahtjev koji se odnosi na polaganje ispita,
 - j) administrativno-tehnički obradi uvjerenje o položenom ispitu i isto dostavlja predsjedniku Komisije i gradonačelniku na potpis, a potom i kandidatu,
 - k) vodi knjigu evidencije o licima koja su podnijela zahtjev za polaganje ispita za rad u organima javne uprave,
 - l) arhivira predmete.

Član 10.
(Izuzeci)

- (1) Izuzetno od člana 9. stav (1) tačka a) sekretar Komisije može, ukoliko ocjeni da je opravdano, prihvatiti pismenu molbu kandidata kojom traži da se uvrsti na raspored za polaganje u ranijem terminu.
- (2) U slučaju da ispitivač kojeg je sekretar Komisije stavio na raspored za ispitni rok, iz opravdanih razloga, ne može prisustvovati istom, sekretar usmeno poziva drugog ispitivača iz te oblasti, a tom pozivu se drugi ispitivač dužan odazvati.

Član 11.
(Naknada za rad Komisije)

- (1) Ispitivači i sekretari – administratori ostvaruju pravo na naknadu za rad u Komisiji.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana ostvaruju mjesečnu naknadu za rad u Komisiji u iznosu od 10% od prosječne bruto plate zaposlenih u organima javne uprave.

Član 12.
(Način polaganja ispita)

- (1) Ispit se sastoji iz pisanog i usmenog dijela.
- (2) Zadatak iz pisanog dijela daje ispitivač iz oblasti upravnog postupka i upravnih sporova, a sastoji se od rješavanja praktičnog zadatka iz upravnog postupka.
- (3) Prilikom izbora zadataka za pisani dio ispita, ispitivač kandidatu daje pisani zadatak iz najslabijih upravnih stvari, s višom stručnom spremom iz složenih upravnih stvari, a sa srednjom stručnom spremom iz jednostavnih upravnih stvari.

Član 13.
(Pisani dio ispita)

- (1) Pri izradi pisanog zadatka kandidat se može služiti samo zakonima i podzakonskim propisima.
- (2) Izrada pisanog zadatka može trajati najduže dva sata.
- (3) Uspjeh kandidata na pisanom dijelu ispita ocjenjuje se ocjenom „zadovoljava” ili „ne zadovoljava”.
- (4) Ako je pisani rad ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava”, kandidat ne može pristupiti usmenom dijelu ispita i smatra se da nije položio ispit.

Član 14.
(Usmeni dio ispita)

- (1) Na usmenom dijelu ispita provjerava se znanje kandidata za pojedinu oblast.
- (2) Usmeni dio ispita je javan.

Član 15.
(Uspjeh kandidata)

- (1) Konačan uspjeh kandidata na ispitu ocjenjuje se u zavisnosti od znanja pokazanog na pisanom i usmenom dijelu ispita.
- (2) Komisija odlučuje o uspjehu kandidata ocjenom:
 - a) „položio ispit visoke stručne spreme”, odnosno
 - b) „položio ispit više stručne spreme”, odnosno
 - c) „položio ispit srednje stručne spreme” ili
 - d) „nije položio ispit”.
- (3) Ocjenu o postignutom uspjehu saopštava ispitivač – predsjednik Komisije.

Član 16.
(Popravni ispit i ponovno polaganje ispita)

- (1) Kandidat s visokom i višom stručnom spremom, koji na pisanom radu bude ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava” ili kandidat koji na usmenom dijelu ispita ne pokaže zadovoljavajuće znanje iz najviše dvije oblasti, ima pravo da ponovo polaže ispit ili ima pravo da iz tih oblasti polaže popravni ispit, najkasnije u roku od 90 dana, a najranije u roku od 15 dana od dana polaganja ispita.
- (2) Kandidat sa srednjom stručnom spremom, koji na pisanom radu bude ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava” ili kandidat koji na usmenom dijelu ispita ne pokaže zadovoljavajuće znanje iz jedne oblasti, ima pravo da ponovo polaže ispit ili ima pravo da iz te oblasti polaže popravni ispit najkasnije u roku od 60 dana, a najranije u roku od 15 dana od dana polaganja ispita.
- (3) Ako kandidat u roku određenom u stavovima (1) i (2) ovog člana ne pristupi popravnom ispitu bez opravdanog razloga, smatrat će se da ispit nije položio, a ta činjenica se upisuje u evidenciju o licima koja su podnijela zahtjev za polaganje ispita za rad u organima javne uprave.
- (4) Kandidat koji ne postigne zadovoljavajući uspjeh na popravnom ispitu ponavlja cijeli ispit.
- (5) Kandidat koji nije položio popravni ispit, cjelokupni ispit može ponovo polagati po isteku dva mjeseca od dana prethodnog polaganja.

Član 17.
(Uvjerenje o položenom ispitu)

Uvjerenje o položenom ispitu sadrži:

- a) naziv organa,
- b) ime i prezime kandidata,
- c) datum i mjesto rođenja,
- d) vrstu i stepen stručne spreme sa kojom je polagao ispit,
- e) datum položenog ispita,
- f) naziv ispitne komisije,
- g) program po kojem je polagao ispit,
- h) broj i datum izdavanja uvjerenja,
- i) potpis gradonačelnika, predsjednika Komisije i službeni pečat.

Član 18.
(Nepristupanje ispitu i odlaganje ispita)

- (1) Ukoliko kandidat ne pristupi polaganju ispita ili prije početka polaganja izjavi da odustaje od ispita, smatrat će se da ispit nije polagao.
- (2) Ukoliko se kandidat najmanje tri puta ne odazove na poziv za pristupanje ispitu, smatra se da je odustao od zahtjeva za polaganje ispita.
- (3) Ukoliko kandidat odustane od već započetog ispita ili ne preda rad iz pisanog dijela ispita, smatrat će se da ispit nije položio.

Član 19.
(Odlaganje ispita)

- (1) Započeti ispit može se odložiti ukoliko je kandidat zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga spriječen da nastavi ispit.
- (2) O odlaganju ispita Komisija odlučuje većinom glasova, o čemu se sačinjava zapisnik.
- (3) Odloženi ispit kandidat može nastaviti najranije u roku od 15 (petnaest) dana od dana sačinjavanja zapisnika iz prethodnog stava.

Član 20.
(Priznavanje stručnog ispita)

- (1) Kandidatima koji su stručni ispit polagali pred nadležnim organima u okviru struke Komisija u potpunosti priznaje ispit pod uslovom da je stručni ispit položen po programu koji je jednak programu za polaganje ispita za rad u organima javne uprave koji se polaže pred Komisijom.
- (2) Kandidati koji su stručni ispit polagali pred nadležnim organima u okviru struke, u slučaju da se taj program razlikuje od programa za polaganje ispita za rad u organima javne uprave pred Komisijom, pred istom polažu razliku ispita iz oblasti koja nije obuhvaćena programom za polaganje stručnog ispita.
- (3) Kandidat iz stava (1) i stava (2) ovog člana dužan je uz zahtjev priložiti uvjerenje o položenom stručnom ispitu i kopiju službenog glasila u kojem je objavljen program po kojem je isti položio.
- (4) Troškove priznavanja ispita snosi kandidat i oni iznose za visoku i višu stručnu spremu 100,00 KM za svaku oblast koju kandidat polaže na ispitu, a za srednju stručnu spremu 75,00 KM za svaku oblast koju kandidat polaže na ispitu.
- (5) Rješenje o priznavanju stručnog ispita kao ispita za rad u organima javne uprave donosi predsjednik, na prijedlog Komisije.

Član 21.
(Troškovi polaganja ispita)

- (1) Visina troškova polaganja ispita za visoku i višu stručnu spremu iznosi 350,00 KM, a za srednju stručnu spremu 250,00 KM.
- (2) Troškove popravnog ispita snosi kandidat i oni iznose za visoku i višu stručnu spremu 100,00 KM, za svaku oblast koju kandidat polaže na popravnom ispitu, a za srednju stručnu spremu 75,00 KM, za svaku oblast koju kandidat polaže na popravnom ispitu.
- (3) Obaveza plaćanja naknada iz ovog člana ne odnosi se na službenike, odnosno namještenike u organima javne uprave i institucijama Brčko distrikta BiH.

Član 22.
(Priznavanje ispita za rad u organima javne uprave)

- (1) Kandidatima koji su ispit za rad u organima javne uprave položili pred Komisijom za polaganje ispita za rad u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, priznaje se ispit ukoliko su isti položili s višom stručnom spremom, a naknadno su stekli visoku stručnu spremu.
- (2) Troškove priznavanja ispita snosi kandidat i oni iznose 100,00 KM.

- (3) Rješenje o priznavanju ispita za rad u organima javne uprave u slučaju iz stava (1) ovog člana donosi predsjednik, na prijedlog Komisije.
- (4) Obaveza plaćanja naknade iz stava (3) ovog člana ne odnosi se na službenike, odnosno namještenike u organima javne uprave i institucijama Brčko distrikta BiH.

Član 23.

(Zapisnik Komisije)

- (1) O polaganju ispita vodi se zapisnik koji sadrži: sastav Komisije, datum i mjesto održavanja ispita, ime i prezime kandidata, postavljena pitanja i ocjenu uspjeha kandidata.
- (2) Zapisnik iz prethodnog stava potpisuje predsjednik, ispitivači i sekretar – administrator.
- (3) Zapisnik o polaganju popravnog ispita potpisuju ispitivači iz oblasti iz kojih je kandidat polagao popravni ispit i sekretar – administrator.

Član 24.

(Administrativno-tehnički poslovi Komisije)

- (1) Ovjeru knjige evidencije o licima koja su podnijela zahtjev za polaganje ispita za rad u organima uprave vrši sekretar – administrator.
- (2) U evidenciju se upisuju podaci o kandidatu: ime, ime oca i prezime, školska sprema, datum sticanja školske spreme, radno iskustvo, naziv ustanove gdje je zaposlen i poslove koje obavlja, datum polaganja ispita i ocjena.
- (3) Knjiga evidencije o licima koja su podnijela zahtjev za polaganje ispita čuvaju se trajno.

DIO TREĆI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

(Početak rada Komisije)

Gradonačelnik će imenovati Komisiju u roku od 7 dana od dana donošenja ove odluke.

Član 26.

(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da se primjenjuje Odluka o ispitu za rad u organima uprave, broj: 02-000153/14 od 14. 4. 2014. godine, s izmjenama i dopunama.

Član 27.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom glasniku Brčko distrikta BiH”.

GRADONAČELNIK
Esed Kadrić

**PROGRAM
ISPITA ZA RAD U ORGANIMA JAVNE UPRAVE
BRČKO DISTRIKTA BiH**

**I. PROGRAM ISPITA ZA RAD U ORGANIMA UPRAVE ZA
KANDIDATE S VISOKOM I VIŠOM STRUČNOM SPREMOM**

Program ispita za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH za kandidate s visokom i višom stručnom spremom sadrži sljedeće gradivo, pravne izvore i literaturu:

1) OSNOVI USTAVNOG UREĐENJA I EVROPSKIH INTEGRACIJA

A. OSNOVE USTAVNOG SISTEMA BOSNE I HERCEGOVINE

a) Gradivo:

- Opće karakteristike Bosne i Hercegovine kao države (demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i osoba, glavni grad, simboli i državljanstvo);
- Ljudska prava i osnovne slobode;
- Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine;
- Nadležnosti entiteta;
- Dodatne nadležnosti Bosne i Hercegovine;
- Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (Predstavnički dom i Dom naroda -izbor, mandat, sastav, način odlučivanja i nadležnosti);
- Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (izbor, mandat, sastav i nadležnosti);
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (imenovanje, mandat, sastav i nadležnosti);
- Stalni komitet (sastav i nadležnosti);
- Ustavni sud Bosne i Hercegovine (sastav, način izbora i odlučivanja i odluke);
- Centralna banka Bosne i Hercegovine (sastav i nadležnosti);
- Osnove ustavnog sistema Federacije Bosne i Hercegovine (opće karakteristike, zakonodavna, izvršna i sudska vlast);
- Osnove ustavnog sistema Republike Srpske (opće karakteristike, zakonodavna, izvršna i sudska vlast);
- Konačna arbitražna odluka za Brčko distrikt;
- Statut Brčko distrikta BiH;
- Zakonodavna vlast u Brčko distriktu BiH;
- Gradonačelnik Brčko distrikta BiH;
- Sudska vlast u Brčko distriktu BiH.

b) Pravni izvori i literatura:

- Ustav Bosne i Hercegovine (opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks IV);
- Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks VI);
- Ustav Federacije Bosne i Hercegovine sa amandmanima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 01/94,13/97, 16/02, 22/02 i 52/02, 60/02 18/03, 63/03, 09/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 i 88/08);
- Ustav Republike Srpske s amandmanima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 21/92, 28/94, 08/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02,69/02 i 31/03, 98/03, 115/05, 117/05 i 48/2011, „Službeni glasnik BiH“, br. 73/2019 – odluka US BiH);
- Konačna arbitražna odluka za oblast Brčko;
- Statut Brčko distrikta BiH (zadnja verzija) („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 02/10 – prečišćeni tekst)
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

B. OSNOVI EVROPSKIH INTEGRACIJA

a) Gradivo:

- Historijat evropskih integracija (osnivački ugovori i njihove stečevine);
- Institucije Vijeća Evrope, njihove nadležnosti i sjedišta;
- Maastrichtski ugovor i implikacije njegove primjene (trostuba konstrukcija Evropske unije);
- Institucije Evropske unije, njihove nadležnosti, princip donošenja odluka i sjedišta;
- Proširenje Evropske unije (historijat proširenja);
- Kopenhagenski kriteriji, koji su i na šta se odnose;
- EU legislativa (primarna i sekundarna, harmoniziranje domaće sa legislativom EU);
- Bijela knjiga;
- Jedinstveno tržište (uslovi, kriteriji za pristupanje);
- Programi pomoći (kako funkcionišu, zemlje korisnice);
- Pakt stabilnosti (šta je obuhvaćeno pod ovom inicijativom, na kojem principu radi);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (u kojoj se fazi nalazi Bosna i Hercegovina i koji koraci je očekuju).

b) Pravni izvori i literatura:

- Abeceda Evropskih integracija;
- Evropska unija u 12 lekcija (http://publications.europa.eu/resource/cellar/a5ba73c6-3c6a-11e8-b5fe-01aa75ed71a1.0004.01/DOC_1);
- Hronologija Evropskih integracija;
- Hronologija odnosa Evropske unije i BiH (<http://www.eui-zzh.ba/index.php/kronologija-odnosa-bih-i-eu.html>);
- Ključne skraćenice;
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

2) UPRAVNI SISTEMI

a) **Gradivo:**

1) *Osnove upravnog sistema u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine*

- Osnivanje organa uprave u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine;
- Unutrašnja organizacija organa uprave u Brčko distrikta BiH;
- Poslovi organa uprave;
- Upravljanje organima uprave u Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Sredstva za rad organa uprave u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine;

2) *Odnosi organa uprave Brčko distrikta BiH prema drugim pravnim subjektima*

- Odnos organa uprave prema Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Odnosi organa uprave prema Vladi i gradonačelniku;
- Međusobni odnosi organa uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;

3) *Inspeksijski nadzor*

- Inspektori;
- Prava i obaveze inspektora;
- Upravna inspekcija;
- Prava i obaveze upravnog inspektora;
- Akti inspektora i upravnog inspektora;

4) *Izvršna vlast u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine*

- Gradonačelnik i odjeljenja u Vladi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Ostali organi uprave u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine;
- Nadležnosti gradonačelnika, šefova odjeljenja Vlade i čelnika drugih organa uprave;
- Nadležnosti članova Kabineta gradonačelnika i rukovodećih službenika;
- Akti gradonačelnika, odjeljenja Vlade i drugih organa uprave;

5) *Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine*

- Početak obavljanja funkcije gradonačelnika i Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Obavljanje dužnosti;
- Prava članova Vlade;
- Ostavka gradonačelnika i šefova odjeljenja Vlade Brčko distrikta BiH;
- Smjena gradonačelnika.

6) *Pravna lica koja osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine*

- Osnivanje pravnog lica;
- Vrste pravnih lica koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine;
- Djelatnost pravnog lica koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine;
- Upravljanje;
- Prestanak rada.

7) *Institucije s javnim ovlaštenjima*

- Pojam institucije s javnim ovlaštenjima;
- Institucije s javnim ovlaštenjima u upravnom sistemu Brčko distrikta BiH;
- Povjeravanje javnih ovlaštenja;
- Vrste ovlaštenja;
- Nadzor nad radom institucija s javnim ovlaštenjima.

8) *Sukob interesa u javnim institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine*

- Osnovni principi djelovanja izabranih zvaničnika i nosioca izvršne vlasti;
- Nespojivost s javnim funkcijama izabranih zvaničnika i nosioca izvršne vlasti;
- Zabrana djelovanja u slučaju sukoba interesa;
- Zabranjene aktivnosti;
- Otvorenost.

9) *Osnove upravnog sistema Bosne i Hercegovine*

- Načela organizacije organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Osnivanje organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Rukovođenje organima uprave Bosne i Hercegovine;
- Propisi i drugi akti organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

10) *Osnove upravnog sistema u entitetima*

- Organi uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Organi uprave u Republici Srpskoj;
- Vlada Federacije Bosne i Hercegovine;
- Vlada Republike Srpske;
- Institucije s javnim ovlaštenjima u FBiH i RS.

11) *Finansiranje institucija Brčko distrikta BiH*

- Direkcija za finansiranje;
- Prihodi, rashodi i rezerve budžeta;
- Održavanje budžetske ravnoteže, izmjene i dopune budžeta;
- Ciljevi, osnivanje i osnovni zadaci Centralne banke BiH.

b) Pravni izvori i literatura:

- Zakon o Vladi Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20Vladi%20Brc--ko%20distrikta>);
- Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20sprec--avanju%20sukoba%20interesa%20u%20institucijama%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Zakon o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20Javnoj%20upravi%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Zakon o pravnim licima koje osniva Brčko distrikt BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20pravnim%20licima%20koje%20osniva%20Brc--ko%20Distrikt>);
- Zakon o povjeravanju javnih ovlaštenja (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20povjeravanju%20javnih%20ovlas--tenja>);
- Zakon o upravi BiH („Sl. glasnik BiH“, 32/02 i 102/09);
- Zakon o Vladi Federacije BiH (<http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/sastav%20vlade/zakon%20o%20vladi%20fbih.php>);
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave (<http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/sastav%20vlade/zakon%20o%20ministarstvima.php>);
- Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Sl. glasnik FBiH“, 28/97 i 26/02);
- Zakon o Vladi Republike Srpske (<https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/akti/usvojeni-zakoni/zakon-o-vladi-republike-srpske>);
- Zakon o ministarstvima Republike Srpske („Sl. glasnik RS“, 70/02 i 33/04);

- Zakon o budžetu Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20budz--etu%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Zakon o trezoru (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20trezoru>);
- Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, br.1/97, 29/02, 8/0313/03, 14/03, 9/05, 76/06 i 32/07);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

3) UPRAVNI POSTUPAK I UPRAVNI SPOR

A. UPRAVNI POSTUPAK

a) Gradivo:

- Pojam, značaj i vrste upravnog postupka;
- Osnovna načela upravnog postupka;
- Nadležnost;
- Učesnici u upravnom postupku (pojam i vrste stranaka i procesna sposobnost, zakonski zastupnik, privremeni zastupnik i punomoćnik);
- Komuniciranje organa i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanja o toku postupka);
- Dostavljanje i vrste dostavljanja;
- Rokovi;
- Povrat u prijašnje stanje;
- Održavanje reda;
- Troškovi postupka;
- Pokretanje postupka i zahtjevi stranaka;
- Postupak do donošenja rješenja;
- Dokazna sredstva u upravnom postupku (isprave, svjedoci, vještaci, izjava stranke, tumači i prevodioci, uviđaj);
- Skraćeni postupak;
- Poseban ispitni postupak;
- Rješenje (oblik i sastavni dijelovi rješenja, djelimična, dopunska i privremena rješenja);
- Rok za donošenje rješenja i ispravljanje grešaka u rješenju;
- Zaključak;
- Žalba (pravo na žalbu, sadržaj žalbe, rok za žalbu, predavanje žalbe, rad prvostepenog organa po žalbi, rješenje drugostepenog organa po žalbi, rok zadonošenje i dostavljanje drugostepenog rješenja po žalbi);
- Žalba kad prvostepeno rješenje nije doneseno (ćutanje administracije);
- Obnova postupka;
- Mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi s upravnim sporom;
- Poništenje i ukidanje po pravu nadzora;
- Ukidanje i mijenjanje pravosnažnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke;
- Vanredno ukidanje rješenja;
- Oglašavanje rješenja ništavnim;
- Pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja;
- Izvršenje rješenja i zaključaka;
- Administrativno izvršenje;
- Izvršenje nenovčanih obaveza;
- Izvršenje radi osiguranja i privremeni zaključak o osiguranju.

B. UPRAVNI SPOR

a) Građivo:

- Pojam i značaj upravnog spora;
- Pokretanje upravnog spora;
- Nadležnost za rješavanje upravnog spora;
- Upravni akti protiv kojih se može voditi upravni spor;
- Akti protiv kojih se ne može voditi upravni spor;
- Pobijanje upravnog akta (razlozi za pobijanje);
- Pokretanje upravnog spora (tužba, rok i sadržaj tužbe);
- Odluka suda u upravnom sporu (presuda i rješenje);
- Vanredni pravni lijekovi (zahtjev za ponavljanje postupka, zahtjev za preispitivanje sudske odluke i zahtjev za zaštitu zakonitosti);
- Obaveznost presuda;
- Postupak zaštite sloboda i prava zagarantovanih Ustavom.

b) Pravni izvori i literatura:

- Zakon o upravnom postupku Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20upravnom%20postupku%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Zakon o upravnim sporovima Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20upravnim%20sporovima%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Zakon o upravnom postupku Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, broj: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16);
- Zakon o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

4) RADNI ODNOSI I RADNI ODNOSI U UPRAVI

A. RADNI ODNOSI

a) Građivo:

- Zasnivanje radnog odnosa;
- Zaključivanje ugovora o radu;
- Zapošljavanje maloljetnika;
- Probni rad;
- Ugovor o radu na neodređeno i određeno vrijeme;
- Sadržaj ugovora o radu;
- Obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje;
- Zapošljavanje pripravnika;
- Volonterski rad;
- Radno vrijeme;
- Puno, nepuno, skraćeno radno vrijeme, prekovremeni rad;
- Preraspodjela radnog vremena;
- Noćni rad;
- Pauze, godišnji odmori i odsustva;
- Pauze i godišnji odmori;
- Odsustvovanje s posla;
- Zaštita zaposlenoga;
- Zaštita na radu;
- Zaštita maloljetnika;

- Zaštita žena i porodiljsko odsustvo;
- Zaštita zaposlenoga privremeno ili trajno nesposobnog za rad;
- Plate i naknade plate;
- Izumi i tehnička unapređenja zaposlenog;
- Zabrana takmičenja zaposlenog s poslodavcem;
- Naknada štete;
- Prestanak ugovora o radu;
- Način prestanka ugovora o radu;
- Otkazivanje ugovora o radu;
- Forma i trajanje otkaznog roka;
- Otkaz s ponudom izmijenjenog ugovora o radu;
- Program zbrinjavanja viška zaposlenih;
- Otpremnina;
- Ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa;
- Vijeće zaposlenih;
- Kolektivni ugovori;
- Radna knjižica.

B. RADNI ODNOSI U ORGANIMA UPRAVE BRČKO DISTRIKTA BIH

a) Gradivo:

- Osnovni pojmovi i njihova značenja iz radnih odnosa u organima uprave Brčko distrikta BiH;
- Opća načela u radu uprave;
- Pravila ponašanja;
- Službenik za etiku;
- Prava i dužnosti službenika i namještenika;
- Prava službenika i namještenika;
- Povreda prava službenika i namještenika;
- Dužnosti službenika i namještenika;
- Nalozi i primjena propisa;
- Nalozi i primjena propisa;
- Dužnost odbijanja naloga;
- Mogućnost odbijanja naloga;
- Sukob interesa;
- Rad pod rukovodstvom bliskog srodnika;
- Zabrana samostalnog obavljanja privredne i profesionalne djelatnosti;
- Članstvo u upravnim i nadzornim odborima;
- Obavljanje poslova izvan radnog vremena;
- Obavljanje dodatnih aktivnosti uz naknadu;
- Političko udruživanje i djelovanje;
- Političko udruživanje i djelovanje rukovodećih službenika i rukovodećih namještenika;
- Kandidovanje i imenovanje na javne funkcije;
- Podaci o imovini;
- Sukob interesa u toku rada;
- Radna mjesta i klasifikacija;
- Upravljanje ljudskim resursima u državnoj službi;
- Plan potreba za kadrovima;
- Način popunjavanja radnih mjesta;
- Uslovi za zasnivanje radnog odnosa;
- Razmatranje kandidata koji nemaju položen ispit za rad u organima uprave;
- Uslovi za raspisivanje konkursa;
- Izbor otvorene konkurencije i postupak prijema;
- Osnov za raspisivanje internog oglasa ili javnog konkursa;

- Otvorena konkurencija;
- Popunjavanje slobodnih radnih mjesta;
- Odbor za zapošljavanje;
- Pojam i nadležnosti Odbora za zapošljavanje;
- Sastav Odbora;
- Način imenovanja članova Odbora;
- Imenovanje privremenih članova Odbora;
- Sadržaj i objavljivanje internog oglasa i javnog konkursa;
- Izbor i imenovanje najuspješnijeg kandidata;
- Poništenje konkursa;
- Zasnivanje radnog odnosa;
- Potpisivanje ugovora o radu;
- Rok za donošenje akta o imenovanju i zaključivanje ugovora o radu;
- Rad na određeno vrijeme, premještanje i obavljanje poslova izvan Brčko distrikta BiH, probni rad;
- Ispit za rad u organima uprave i stručni ispit; Polaganje ispita za rad u organima uprave;
- Obaveznost polaganja ispita;
- Priznavanje ispita koje provode institucije BiH i entiteta;
- Stručni ispit;
- Pripravnici i volonteri;
- Pripravnici;
- Volonteri;
- Prijem pripravnika;
- Zaključivanje ugovora;
- Praćenje i osposobljavanje rada pripravnika, trajanje pripravničkog staža i nastavljavanje rada na neodređeno vrijeme;
- Plata pripravnika;
- Stručno usavršavanje i obrazovanje;
- Strategija i potrebe za stručnim obrazovanjem;
- Sredstva za stručno obrazovanje;
- Realizacija programa stručnog usavršavanja i obrazovanja;
- Ocjenjivanje rada;
- Obrazac za ocjenu službenika i namještenika;
- Posljedice postupka ocjenjivanja;
- Trajanje i uslovi rada;
- Radno vrijeme;
- Rad duži od punog radnog vremena;
- Odmori i odsustva;
- Rad u komisijama;
- Povrede službenih dužnosti, organi za vođenje postupka i postupak za utvrđivanje povrede službene dužnosti;
- Odgovornost za povrede, vrste povreda službene dužnosti;
- Lakše i teže povrede službene dužnosti;
- Organi za vođenje postupka;
- Sastav Disciplinske komisije;
- Postupak za utvrđivanje povrede službene dužnosti;
- Postupak zbog lakše povrede službene dužnosti;
- Postupak zbog teže povrede službene dužnosti;
- Postupak po žalbi;
- Zastara pokretanja i vođenje postupka;
- Kazne za povrede službene dužnosti, udaljenje iz službe i odgovornost za štetu;
- Prestanak radnog odnosa i prekobrojnost;
- Personalna evidencija;
- Odlučivanje o pravima, obavezama i odgovornostima, zaštita prava i

- odlučivanje o žalbama;
- Zaštita na radu i posebna zaštita;
- Zaštita službenika i namještenika;
- Zaštita materinstva;
- Zaštita na radu;
- Posredovanje u službi i nadzor;
- Podzakonski akti;
- Kodeks ponašanja za nosioce izvršnih funkcija u Brčko distriktu BiH;
- Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta BiH;
- Kodeks ponašanja za javne službenike i namještenike u organima uprave Brčkokodistrikta BiH.

b) Pravni izvori i literatura:

- Zakon o radu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 34/19, 02/21 i 06/21) –
(<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20radu%20Brcko%20Distrikta%20BiH>)
- Zakon o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH)“)
(<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20drzavnoj%20sluzbi>)
- Opća načela kadrovske politike u organima uprave Brčko distrikta BiH, broj: 33-000594/14, 01.11-0567MK-24/15 od 15. 1. 2015. godine
- Pravilnik o ocjenjivanju
(<http://sap.bdbih.gov.ba/content/DownloadAttachment/?id=8079b7e4-6fac-41f1-9db4-068389ed9dbf&langTag=bs>);
- Pravilnik o stručnom usavršavanju službenika i namještenika („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 25/2017)
- Pravilnik o zapošljavanju (<http://sap.bdbih.gov.ba/Content/Read/podzakonski-akti>)
- Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,
(<https://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/kodeks.pdf>)
- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 12/02, 19/02, 08/03, 35/03, 04/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08 - dr. zakon, 43/09, 08/10, 40/12 i 93/17)
- Pravilnik o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj: 17/15, 12/17, 36/20 i 04/21)
- Kodeks ponašanja – brošura;
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

5) KANCELARIJSKO POSLOVANJE

a) Gradivo:

Kancelarijsko poslovanje

- Pojam, sadržaj i značaj kancelarijskog poslovanja;
- Načela kancelarijskog poslovanja;
- Značenje pojedinih termina u kancelarijskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosije, fascikl, pisarnica, arhiva);
- Osnovne knjige evidencije u kancelarijskom poslovanju;
- Pojam i značaj klasifikacionih oznaka predmeta i akata;
- Primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata;
- Zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni štambilj);
- Evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostepenih predmeta upravnog postupka, upisnik drugostepenih predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata);
- Dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, prijem i otprema računa);
- Rad službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu);
- Razvođenje predmeta i akata;
- Otpremanje pošte (način otpreme pošte, knjiga otpreme pošte).

Arhivsko poslovanje

- Arhivska djelatnost;
- Registratorski materijal;
- Arhivska građa;
- Arhiv i arhivska služba;
- Arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata;
- Vođenje i korištenje arhivske knjige;
- Lista kategorija registratorskog materijala i arhivske građe sa rokovima čuvanja;
- Odabir arhivske građe iz registratorskog materijala;
- Uništenje arhivske građe i registratorskog materijala;
- Čuvanje i zaštita arhivske građe i registratorskog materijala van Arhiva.

Ovjera potpisa, rukopisa i prepisa

- Nadležnost za ovjeru;
- Postupak ovjere;
- Posebni slučajevi ovjere.

Pečati

- Izrada pečata;
- Čuvanje i upotreba pečata;
- Evidencija o pečatima;
- Uništavanje pečata.

b) Pravni izvori i literatura:

- Odluka o kancelarijskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih

- tijela Vijeća ministara BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 21/01 i 21/03);
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 74/14);
 - Uredba o kancelarijskom poslovanju („Službene novine Federacije BiH“, broj 20/98);
 - Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 30/98 i 49/98);
 - Uredba o kancelarijskom poslovanju republičkih organa uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 1/04 i 13/07);
 - Uputstvo o provođenju kancelarijskog poslovanja republičkih organa uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 31/05, 5/06 i 10/07);
 - Zakon o arhivskoj građi i arhivu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 16/01);
 - Zakon o arhivskoj djelatnosti Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20arhivskoj%20djelatnosti>);
 - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa („Službeni list SR BiH“ broj 37/7, 39/75 i 42/89);
 - Zakon o ovjeri potpisa i rukopisa Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20ovjeri%20potpisa%20i%20rukopisa>);
 - Zakon o pečatu institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 12/98, 14/03 i 62/11);
 - Uputstvo o načinu izrade, čuvanja vođenja evidencije i uništavanja pečata institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 12/98, 14/03 i 62/11);
 - Zakon o pečatu Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20pec--atu%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
 - Zakon o administrativnim taksama Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20administrativnim%20taksama%20Brc--ko%20distrikta>);
 - Zakon o sudskim taksama Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20sudskim%20taksama%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);

Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

II. PROGRAM ISPITA ZA RAD U ORGANIMA UPRAVE BRČKO DISTRIKTA BiH ZA KANDIDATE SA SREDNJOM STRUČNOM SPREMOM

Program ispita za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH za kandidate sa srednjom stručnom spremom sadrži slijedeće gradivo, pravne izvore i literaturu:

1. OSNOVI USTAVNOG UREĐENJA I UPRAVNIH SISTEMA

a) Gradivo:

1) *Osnovi ustavnog uređenja BiH prema Ustavu BiH
(Opšti okvirni sporazum za mir u BiH – Aneks 4*

- Opće karakteristike Bosne i Hercegovine kao države (demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i lica, glavni grad, simboli, državljanstvo);
- Ljudska prava i slobode;
- Nadležnost institucija BiH;
- Nadležnosti entiteta;
- Parlamentarna skupština BiH (sastav, postupci i ovlaštenja);
- Predsjedništvo BiH (izbor, mandat i ovlaštenja);
- Vijeće ministara BiH (imenovanje, mandat, sastav, nadležnost);
- Ustavni sud BiH (sastav i nadležnost).

2) *Osnovi uređenja Brčko distrikta BiH prema Statutu Brčko distrikta BiH*

- Opće odredbe (osnovni principi organizacije Brčko distrikta BiH, naziv i sjedište, zastava i grb, pečat, teritorija, pravna sposobnost, pismo i jezik i demilitarizacija);
- Funkcije i ovlaštenja Brčko distrikta BiH, saradnja s entitetima i općinama;
- Stanovnici Brčko distrikta BiH (ko se smatra stanovnikom Brčko distrikta BiH, državljanstvo, prava i obaveze stanovnika Brčko distrikta BiH, vojna i alternativnaslužba);
- Podjela vlasti i zapošljavanje u Brčko distriktu BiH;
- Skupština Brčko distrikta BiH (nadležnost, sastav i sazivanje, predsjedništvo Skupštine, kvorum i kvalifikovana većina, zakonodavna funkcija skupštine);
- Vlada Brčko distrikta BiH (sastav Vlade, izbor gradonačelnika i šefova odjeljenja, odgovornost Vlade);
- Policija Brčko distrikta BiH (odgovornost Policije i rukovođenje Policijom);
- Sudovi i Javno tužilaštvo Brčko distrikta BiH.

3) *Osnovi upravnog sistema Brčko distrikta BiH*

- Osnivanje i unutrašnja organizacija organa uprave Brčko distrikta BiH;
- Poslovi uprave Brčko distrikta BiH (izvršavanje zakona i drugih akata, obavljanje upravnog nadzora, predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva, obavljanje drugih stručnih poslova);
- Rukovođenje organima uprave Brčko distrikta BiH;
- Odnos organa uprave prema skupštini, gradonačelniku i Vladi;
- Odnos organa uprave prema preduzećima i drugim pravnim licima i strankama;
- Akti organa uprave;
- Inspekcijски nadzor (ko može obavljati poslove inspekcijскоg nadzora, prava i obaveze inspektora, opće odredbe o upravnoj inspekciji);
- Sredstva za rad organa uprave; Izvršna vlast Brčko distrikta BiH (ko vrši izvršnu vlast Brčko distrikta BiH, sjedište, pečat gradonačelnika i šefova odjeljenja, pravna sposobnost i predstavljanje Brčko distrikta BiH, izbor, ostavka i razrješenje gradonačelnika);
- Nadležnosti gradonačelnika;

- Nadležnosti šefova odjeljenja;
- Akti gradonačelnika i šefova odjeljenja.

b) Pravni izvori i literatura:

- Ustav Bosne i Hercegovine;
- Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (<https://skupstinabd.ba/ba/vazni-dokumenti.html>);
- Zakon o javnoj upravi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20Javnoj%20Oupravi%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Zakon o Vladi Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20Vladi%20Br--ko%20distrikta>);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

2. OSNOVI UPRAVNOG POSTUPKA, OSNOVI RADNIH ODNOSA I RADNIH ODNOSA U UPRAVI

A. UPRAVNI POSTUPAK

a) Gradivo:

- Pojam, značaj i vrste upravnog postupka;
- Osnovna načela upravnog postupka;
- Nadležnost;
- Učesnici u upravnom postupku (pojam i vrste stranaka i procesna sposobnost, zakonski zastupnik, privremeni zastupnik i punomoćnik);
- Komunikacija organa i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanja o toku postupka);
- Dostavljanje i vrste dostavljanja;
- Rokovi;
- Povrat u prijašnje stanje;
- Održavanje reda;
- Troškovi postupka;
- Pokretanje postupka i zahtjevi stranaka;
- Postupak do donošenja rješenja;
- Dokazna sredstva u upravnom postupku (isprave, svjedoci, vještaci, izjava stranke, tumači i prevodioci);
- Uviđaj;
- Skraćeni postupak;
- Poseban ispitni postupak;
- Rješenje (oblik i sastavni dijelovi rješenja, djelimična, dopunska i privremenarješenja);
- Rok za donošenje rješenja i ispravljanje grešaka u rješenju;
- Zaključak;
- Žalba (pravo na žalbu, sadržaj žalbe, rok za žalbu, predavanje žalbe, rad prvostepenog organa po žalbi, rješenje drugostepenog organa po žalbi, rok za donošenje i dostavljanje drugostepenog rješenja po žalbi);
- Žalba kad prvostepeno rješenje nije doneseno (ćutanje administracije);
- Obnova postupka;
- Mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi sa upravnim sporom;
- Poništenje i ukidanje po pravu nadzora; Ukidanje i mijenjanje pravosnažnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke;
- Vanredno ukidanje rješenja;
- Oglašavanje rješenja ništavnim;
- Pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja;

- Izvršenje rješenja i zaključaka;
- Administrativno izvršenje;
- Izvršenje nenovčanih obaveza;
- Izvršenje radi osiguranja i privremeni zaključak o osiguranju.

B. RADNI ODNOSI

a) Gradivo:

- Zasnivanje radnog odnosa;
- Zaključivanje ugovora o radu;
- Zapošljavanje maloljetnika;
- Probni rad;
- Ugovor o radu na neodređeno i određeno vrijeme;
- Sadržaj ugovora o radu;
- Obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje;
- Zapošljavanje pripravnika;
- Volonterski rad;
- Radno vrijeme;
- Puno, nepuno, skraćeno radno vrijeme, prekovremeni rad;
- Preraspodjela radnog vremena;
- Noćni rad;
- Pauze, godišnji odmori i odsustva;
- Pauze i godišnji odmori;
- Odsustvovanje s posla;
- Zaštita zaposlenoga;
- Zaštita na radu;
- Zaštita maloljetnika;
- Zaštita žena i porodiljsko odsustvo;
- Zaštita zaposlenoga privremeno ili trajno nesposobnog za rad;
- Plate i naknade plate;
- Izumi i tehnička unapređenja zaposlenog;
- Zabrana takmičenja zaposlenog s poslodavcem;
- Naknada štete;
- Prestanak ugovora o radu;
- Način prestanka ugovora o radu;
- Otkazivanje ugovora o radu;
- Forma i trajanje otkaznog roka;
- Otkaz s ponudom izmijenjenog ugovora o radu;
- Program zbrinjavanja viška zaposlenih;
- Otpremnina;
- Ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa;
- Vijeće zaposlenih;
- Kolektivni ugovori;
- Radna knjižica.

C. RADNI ODNOSI U ORGANIMA UPRAVE BRČKO DISTRIKTA BiH

a) Gradivo:

- Osnovni pojmovi i njihova značenja iz radnih odnosa u organima uprave Brčkodistrikta BiH;
- Opća načela u radu uprave;
- Pravila ponašanja;
- Službenik za etiku;
- Prava i dužnosti službenika i namještenika;
- Prava službenika i namještenika;
- Povreda prava službenika i namještenika;
- Dužnosti službenika i namještenika;
- Nalozi i primjena propisa;
- Dužnost odbijanja naloga;
- Mogućnost odbijanja naloga;
- Sukob interesa;
- Rad pod rukovodstvom bliskog srodnika;
- Zabrana samostalnog obavljanja privredne i profesionalne djelatnosti;
- Članstvo u upravnim i nadzornim odborima;
- Obavljanje poslova izvan radnog vremena;
- Obavljanje dodatnih aktivnosti uz naknadu;
- Političko udruživanje i djelovanje;
- Političko udruživanje i djelovanje rukovodećih službenika i rukovodećih namještenika;
- Kandidovanje i imenovanje na javne funkcije;
- Podaci o imovini;
- Sukob interesa u toku rada;
- Radna mjesta i klasifikacija;
- Upravljanje ljudskim resursima u državnoj službi;
- Upravljanje ljudskim resursima u službi;
- Plan potreba za kadrovima;
- Način popunjavanja radnih mjesta;
- Način popunjavanja radnih mjesta;
- Uslovi za zasnivanje radnog odnosa;
- Razmatranje kandidata koji nemaju položen ispit za rad u organima uprave;
- Uslovi za raspisivanje konkursa;
- Izbor otvorene konkurencije i postupak prijema;
- Osnov za raspisivanje internog oglasa ili javnog konkursa;
- Otvorena konkurencija;
- Popunjavanje slobodnih radnih mjesta;
- Odbor za zapošljavanje;
- Pojam i nadležnosti Odbora za zapošljavanje;
- Sastav Odbora;
- Način imenovanja članova Odbora;
- Imenovanje privremenih članova Odbora;
- Sadržaj i objavljivanje internog oglasa i javnog konkursa;
- Izbor i imenovanje najuspješnijeg kandidata;
- Poništenje konkursa;
- Zasnivanje radnog odnosa;
- Potpisivanje ugovora o radu;
- Rok za donošenje akta o imenovanju i zaključivanje ugovora o radu;
- Rad na određeno vrijeme, premještaj i obavljanje poslova izvan Brčko distrikta BiH, probni rad;

- Ispit za rad u organima uprave i stručni ispit;
- Ispit za rad u organima uprave;
- Polaganje ispita za rad u organima uprave;
- Obaveznost polaganja ispita;
- Priznavanje ispita koje sprovode institucije BiH i entiteta;
- Stručni ispit;
- Pripravnici i volonteri;
- Prijem pripravnika;
- Zaključivanje ugovora;
- Praćenje i osposobljavanje rada pripravnika, trajanje pripravničkog staža i nastavljavanje rada na neodređeno vrijeme;
- Plata pripravnika;
- Stručno usavršavanje i obrazovanje;
- Strategija i potrebe za stručnim obrazovanjem;
- Sredstva za stručno obrazovanje;
- Realizacija programa stručnog usavršavanja i obrazovanja;
- Ocjenjivanje rada;
- Obrazac za ocjenu službenika i namještenika;
- Posljedice postupka ocjenjivanja;
- Trajanje i uslovi rada;
- Radno vrijeme;
- Rad duži od punog radnog vremena;
- Odmori i odsustva;
- Rad u komisijama;
- Povrede službenih dužnosti, organi za vođenje postupka i postupak za utvrđivanje povrede službene dužnosti;
- Odgovornost za povrede, vrste povreda službene dužnosti;
- Lakše i teže povrede službene dužnosti;
- Organi za vođenje postupka;
- Sastav disciplinske komisije;
- Postupak za utvrđivanje povrede službene dužnosti;
- Postupak zbog lakše povrede službene dužnosti;
- Postupak zbog teže povrede službene dužnosti;
- Postupak po žalbi;
- Zastara pokretanja i vođenje postupka;
- Kazne za povrede službene dužnosti, udaljenje iz službe i odgovornost za štetu;
- Prestanak radnog odnosa i prekobrojnost;
- Personalna evidencija;
- Odlučivanje o pravima, obavezama i odgovornostima, zaštita prava i odlučivanje ožalbama;
- Zaštita na radu i posebna zaštita;
- Zaštita službenika i namještenika;
- Zaštita materinstva;
- Zaštita na radu;
- Posredovanje u službi i nadzor;
- Podzakonski akti;
- Kodeks ponašanja za nosioce izvršnih funkcija u Brčko distriktu BiH;
- Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta BiH;
- Kodeks ponašanja za javne službenike i namještenike u organima uprave Brčko distrikta BiH.

b) Pravni izvori i literatura

- Zakon o upravnom postupku Brčko distrikta BiH 16
[\(https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20upravnom%20postupku%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH\);](https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20upravnom%20postupku%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH)

- Zakon o upravnom postupku Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16);
- Zakon o radu Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20radu%20Br--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Zakon o državnoj službi Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20drz--avnoj%20sluz--bi>);
- Pravilnik o ocjenjivanju (<http://sap.bdbih.gov.ba/content/DownloadAttachment/?id=8079b7e4-6fac-41f1-9db4-068389ed9dbf&langTag=bs>)
- Pravilnik o stručnom usavršavanju službenika i namještenika („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 25/2017)
- Pravilnik o zapošljavanju (<http://sap.bdbih.gov.ba/Content/Read/podzakonski-akti>)
- Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, <https://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/kodeks.pdf>
- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“ broj:12/02, 19/02, 08/03, 35/03, 04/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08 – dr. zakon, 43/09, 08/10, 40/12 i 93/17).
- Kodeks ponašanja – brošura;
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

3) KANCELARIJSKO POSLOVANJE

a) Gradivo:

1) Kancelarijsko poslovanje u organima uprave

- Pojam, sadržaj i značaj kancelarijskog poslovanja;
- Načela kancelarijskog poslovanja;
- Vrste službenih akata;
- Primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte;
- Zavođenje akata u osnovnu evidenciju;
- Evidencija o predmetima i aktima;
- Dostavljanje akata u rad;
- Razvođenje akata;
- Rokovnik predmeta, sastavni dijelovi akata, jedinstveni klasifikacioni znakovi zaprimjenu u kancelarijskom poslovanju;
- Poslovi u neposrednoj vezi sa kancelarijskim poslovanjem;
- Otpremanje pošte;
- Arhiva, arhivska građa, zaštita i čuvanje predmeta u arhivi;
- Arhivska knjiga organa uprave;
- Ovjeravanje potpisa, rukopisa i prijepisa;
- Štambilji, pečati i žigovi;
- Pečati organa vlasti (namjena, oblik, sadržaj, izrada, čuvanje i upotreba, evidencije, nestanak i izrada novog umjesto nestalog pečata).

2) Kancelarijsko poslovanje u redovnim sudovima:

- Poslovi sudske uprave;
- Sudska pisarnica;
- Postupanje s pismenima upućenim sudu;
- Rad po primljenim pismenima u sudskoj pisarnici;
- Rad pisarnice poslije donesenih sudskih odluka;
- Upisnici, imenici i pomoćne knjige;

- Ovjeravanje potpisa, rukopisa i prepisa;
- Osnovni pojmovi o sudskim taksama;
- Stavljanje predmeta u arhivu i čuvanje arhivskog materijala.

3) *Kancelarijsko poslovanje u javnom tužilaštvu:*

- Postupak s pismenima upućenim javnom tužilaštvu;
- Rukovanje predmetima, pomoćnim knjigama i rokovnicima;
- Upisnici, pomoćne knjige i druge evidencije;
- Rukovanje stvarima od vrijednosti;
- Rad pisarnice poslije dovršenja rada po predmetima;
- Stavljanje predmeta u arhivu i čuvanje arhivskog materijala.

b) Pravni izvori i literatura:

- Odluka o kancelarijskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 21/01 i 21/03);
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 74/14);
- Uredba o kancelarijskom poslovanju („Službene novine Federacije BiH“, broj 20/98);
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 30/98 i 49/98);
- Uredba o kancelarijskom poslovanju republičkih organa uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 1/04 i 13/07);
- Uputstvo o provođenju kancelarijskog poslovanja republičkih organa uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 31/05, 5/06 i 10/07);
- Zakon o arhivskoj građi i arhivu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 16/01);
- Zakon o arhivskoj djelatnosti Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20arhivskoj%20djelatnosti>);
- Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prepisa („Službeni list SR BiH“, broj: 37/7, 39/75 i 42/89);
- Zakon o ovjeri potpisa i rukopisa Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20ovjeri%20potpisa%20i%20rukopisa>);
- Zakon o pečatu institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 12/98, 14/03 i 62/11);
- Uputstvo o načinu izrade, čuvanja vođenja evidencije i uništavanja pečata institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 12/98, 14/03 i 62/11);
- Zakon o pečatu Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20pec--atu%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Zakon o administrativnim taksama Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20administrativni%20taksama%20Brc--ko%20distrikta>);
- Zakon o sudskim taksama Brčko distrikta BiH (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20sudskim%20taksama%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH institucijama.